

Minqalingas bunun masipulis mama'az

Iha'an qabas daingazang tudiip, maiza ca takiqabasa qalinga tupa tu, maipiiata' ca bununi', maiza ca tang'av, takili'li', banbantainga, ta'amata', maiza amin ca bununi' tupa'un tu tanqacai. Ma'az dau ca tanqacai dii ha, makukuis dau bantac tu tang'avang kini'.Tupa ca bunun tu takalibus ca tanqacai mangki' miqumic, maiza amin ca makanvaivi ka qalinga nai.

Tudiipin maca kalalacin ca sincucuazis bununa mama'az, na mala'aminin ca mama'us tilaca luqai' ciin qamutic, matislun ha'an silasilas quma. Na minsauqbungin amin ca kukuzaus bunun pusbabais luqai' maqaipus maduq. Uuca nii'a na, munngalas quma ka mutmuut cina libuslibus pincias haqu palaqatu'is qamutic. Na tudiip ca bunun daqdaqaninin makatainis maduq makalibus mahiqaivis qatu'ti makuin. Qaltu na makanvaivi sala tan'aun ca saduu'an tu tisbacin ca sinpincia ha, uutu nii' tu saduu'an ca mama'azti i'ica, nii' ca bunun pismantukan tu makua cuna maupati', uutu manalulun ca bunun tu maiza ca maupati'a qalinga.

Maiza dau tatdiqanin, muqnang dau ca tatini ka bunun makasilas quma mukumbu'is libus mahiqaivis qatu', mu'haz saduus qatu' tisbaca, na ica qa

ca qamutic qucal cuna uka'. Mucqa dau matinhuzang ca lukiclukic, simangmang saduus makuis sala ka bantaca tang'av, malduduldul micqangis lukic. Palaqai'ququ'is lukic ca bungu cia, mu'hazin ciat dusa' makuis sala ka bantaca iskandapan cia maduduldul ha'an dalaq. Maltutuc qamutic ca iha'an tantangausis bantac cia. Maca mindia ka cia qamutica minaha'an ngulus ca qalinga tupa tu “ ca'ca', dusdus, tautau, patpat, himhim, numnum, pitpit, vauvau, sivsiv, macmac ”. Panca'anti' ca qalinga tan'aun cia ha, tukbac ca cia musbai.

Tudiipin tu tinan'a ca bunun dii qalingas tanqacai mindidias qamutic, minqanciapa cia tu maupata' qana ca masipulis mama'az, minatudiipin ca bununi' silisili qalingas tanqacai masimaupata' masipulis mama'az, ua minqalinga'inis bununi' ca sinsipul dii tupa tu “ ca, dusa', taau, paat, hima', nuum, pitu', vaau', siva', mac'an. Daqat maca paitasan 1 tupa'un tu “ ca ”. maca masipulis mama'az tupa'un tu “ ta'a ”.

布農族學會算數之說

在古時候，布農族人傳說，人的種類很多，有巨人、小矮人、巨耳人、獨眼人，還有一種人類叫做 tanqacai。族人將 tanqacai 稱為細腿腳巨人。據說 tanqacai 以樹林為棲居地，並有自己的語言。

每逢族人的農作物吐穗，以小米為主食的鳥類或老鼠就會在小米田四周猖獗；驅趕小鳥、顧小米就成了族人的重要工作，在小米田周遭樹林裡，架設陷阱來捕捉老鼠。族人日日往樹林裡探看陷阱的情況，但總覺得奇怪，陷阱明明似是捕獲到了，卻沒有看到獵物。

有一天，一個人照往常一早到小米田周遭之樹林裡看陷阱，只見陷阱被移動卻不見老鼠；樹林間突然出現動靜，有個細腿腳巨人佇立在樹林間。頭部高過樹梢，兩隻細長的腿腳著地而立，腳前堆放著大大小小的老鼠，他口裡傳來了撿起老鼠的聲音：Ca'ca'， dusdus， tautau， patpat， himhim， numnum， pitpit， vauvau， sivsiv， macmac.....。

這個人聽聞了 tanqacai 撿老鼠的話語後，就聽明白了算數的口語。布農族從此之後，就仿效了這個方法數東西，成了布農族人算數之說法了。